

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELOFIZETESI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Szakszerű kérdések.

Írta: Székely Vladimír, m. kir. államrendőrségi tolmazó.

II.

Hol történt a lopás?

Ez a kérdés zsebtolvajlásoknál s árulopásoknál (vonat-ról, kocsikról) fontos.

A lopás helyének megállapítása kétségkívül közelebb vezethet a tettesek nyomához.

Ha tehát valakit útközben: vasuton, hajón vagy járáskelés közben meglóptak, kérdezzük ki apróra, hol- merre járt. Nem volt-e tolongásban, nem tűnt-e fel neki utólag ekkor vagy akkor olyasvalami, a mi gyanús.

A. a vonaton egyszerre észreveszi, hogy ellopták óráját és lánczát. Kiderül, hogy X. állomáson szállt fel nagy tolongás közepette.

— Igazán boszankodtam, — mondja — valósággal beékeltek. Különösen toladokott egy szalmakalapos fiatalember, már-már felszállottam a kocsiban, mikor az előttem lévő egyszerre csak visszafordult azzal, hogy rossz kocsiban jár. Szinte elestem, úgy tolt ez a kettő egyszerre előre is, hátra is.

A mi szemünk ilyenkor már látja, hogy ekkor történt a lopás, s a toladók voltak a tolvajok. Ha más eredmény nincs is, de megkaptuk legalább a tolvajok valamelyes személyleírását — s ez is valami.

Ha szállítás közben loptak el árukat, úgy állapítsuk meg, hol látták azokat utoljára s mikor vették észre először a hiányukat, ebből már következtethető, hogy a közbenes úton hol lophatták el azokat.

Vasúti tolvajlásoknál sokszor a csomag nem hiányzik, csak tartalma van megdézsmálva. Rendszerint ilyenkor a hiányzó súlyt valami értéktelen holmival pótolják. Meg kell állapítani, hogy a feladóhelyen, útközben, vagy a megérkezési helyen lopták-e el a hiányzókat. Erre nézve némi útbaigazítást ad mindig a csomag állapota, és a súly pótlására betett anyag.

Franciaországból nemrégiben Budapestre küldtek nagy ládában szardiniákat. A szardiniák dobozokban voltak. A szardiniadobozok helyett azonban a megrendelő dobozformára faragott fadarabokat talált, melyek ép úgy, mint a szardiniás dobozok, gyapotba voltak burkolva.

Vajjon a feladóhelyen, útközben, vagy az érkezés helyén követték el a lopást?

A rendőrség erre gondosan megvizsgálta a drótokat,

melyekkel át volt kötve a láda s konstataulta, hogy a drót egy helyen el van vágva s azután megint összecsavarva. Ha a feladóhelyen követték volna el a lopást, úgy bizonyára a láda becsomagolása előtt követték volna el. A drót, ott, a hol át volt vágva, rozsdás volt. Ebből az következik, hogy azt nem most — teszem fel a megérkezéséskor — vágták át, hanem már jóval előbb. Tehát: *útközben* történt a lopás.

Egy másik alkalommal egy arannyal telt zacskót egyik vasuti vonalon megfosztottak a tartalmától és homokkal töltötték meg. A vonat mintegy bűsz állomást érintett. Hogy a lopás elkövetésének helyét megállapíthassa, a rendőrség egy geológushoz fordult. Ez mind a bűsz állomásról hozott homokot, azt összehasonlította a zacskóban talált homokkal s végül határozottan megjelölte azt az állomást, a hol a lopás történt. Egy kis nyomozás ott a személyzet között, s a tettes megkerült.

Mikor követték el a lopást?

Ez a kérdés különösen a házi s alkalmi tolvajlásoknál fontos.

Az első kérdés, melyet a károsulthoz házi s alkalmi tolvajlásoknál intézünk, az legyen, hogy mikor látta utoljára a loptott tárgyat szokott helyén s mikor vette észre annak hiányát.

A következő példa eléggé illusztrálhatja a mondottak helyességét.

B. asszonynak ellopták a gyémánt fülbevalóját. Este hét óraker betette egy kis dobozba s azután rövid időre kiment a szobából, a melyben csak a cseléd maradt. Mikor visszajött, bezárta a dobozt, a nélkül, hogy belezett volna, s azt megint a szekrénybe esukta, mindkét kulcsot magához véve.

Azután elment hazulról. Másnap reggel a fülbevaló már nem volt a dobozban.

A doboz zárja sértetlen volt, szintúgy a szekrény zárja is, a kulcsok pedig mindvégig a károsultnál voltak. Így tehát a lopást csak azon időben követték el, a mikor B.-né előtte való este rövid időre záratlan hagyta a dobozt, kiment a szobából, s csak az ott maradt cseléd lophatta azt el. A cseléd be is ismerte bűnösségét.

A házi és alkalmi tolvajlások többnyire mindig alkalomszűlte lopások. Ha tehát tisztában lettünk az iránt, hogy a lopás mely időben történt, csak azt kell

kutatunk, hogy ez időn belül melyik volt a legalkalmasabb pillanat a lopásra. Ebben aztán önként adódik a felelet arra is, hogy ki lehetett, ki volt a tettes.

Kinek volt módjában az alkalmat felhasználni?

Ha többen vannak, csak tovább kell fűznünk vizsgálódásainkat s okvetlen odaérünk a valódi tetteshez. A fő, hogy határozott, sőt biztos nyomokat kaphatunk a házi s alkalmi tolvajlások nemeinél már a lopás időpontjának megállapításával is.

De lényeges a lopás elkövetése idejének megállapítása a másfajta lopásoknál: zsebtolvajlásoknál, betöréseknél stb. is.

Az időmegállapítás ezeknél is néha igen értékes következtetésekre ad anyagot, melyekből a nyomozás sikere is kialakulhat.

A főváros közelében például a múlt évben betörték egy nyaralót. A dolog nyáron történt. A nyaralótulajdonos a családjával külföldi fürdőbe ment s egy hónapra megszakította az itteni nyaralását. A ház magára maradt. Mikor a fürdőzők visszajöttek, meglepetve konstataálták, hogy a nyaraló valósággal ki van fosztva, drága szőnyegek, ruhák, s egy egész csomó ezüst eltűnt.

Betörték. A helyszínen járt csendőr mindenekelött azt igyekezett megállapítani, hogy mikor történt ez a betörés. Történhetett ez a hó elején, de lehetett még egészen friss is. A csendőrnek szerencséje volt. A helyszínen a Friss Újság egy eltéptett lapját találta, mely kétségkívül a tolvajtól származhatott. Megnézte a lap dátumát. A betörés közvetlen a nyaralótulajdonos elutazása után történt.

És így megkerült a tettes. A csendőrnek, a ki a szomszéd községek összes rovtó multu embereit jól ismerte, úgy rémlett, mintha Balog Ádám máskülönben Csámpás Tóni, a hirhét betörő, hét évi fegyházbüntetés után most szabadult volna.

Nyomban a faluba ment s bekopogtatott Csámpás Tóniék házába. Csakugyan ott is találta.

— Mikor szabadult maga? — kérdezte.

— Talán nyolcz napja lesz.

A csendőr megnézte a szabadulólévelet.

Csakugyan úgy is volt. A Csámpás Tóni tehát nem lehetett a ludas.

— Hazajött az Ács Jani is — mesélte közben a bíró, a ki szintén a csendőrhöz csatlakozott.

— Ki az?

— Nem tetszik ismerni? Az a legnagyobb gazemberünk. A Tóni is annak az iskolájába járt. Most is öt évig ült. Sok bűn nyomja a vállát.

— Mikor szabadult?

— Hát van annak másfél hónapja.

— Gyerünk egyenesen oda! — volt a csendőr véleménye.

Ács Jani nem volt odabaza. De annál ijedtebb arczót vágott a felesége.

— Kutassák át a házat, nálunk nincs semmi! — kiabált — a Jani becsületes ember most.

Igaza volt. A házban nem volt semmi, de a disznóólból előkerült egynehány ezüstkanál meg gyertyatartó, a min Jani még nem adott túl.

Hogyan követték el a lopást?

A lopás elkövetésének módja megmagyarázza nekünk, hogy a tolvajletnek minő szakmunkásaival állunk szemközt. Szokásos bűnösökről, szokásos bűncelekményről van-e, lehet-e szó?

Sokszor betörésnek jelzett bűncelekményt jeleznek nekünk, s a lopás módjának vizsgálása a mellett dönt, hogy házilopás forog fenn. Természetesen ez lényegesen másfelé irányítja a nyomozást.

Soha ne mulasztzuk el annak a megállapítását, hogy miként történt a lopás. A lopás módja akkor, mikor hivatásos tolvajok jönnek gyanuba — akárhányszor egyenesen a tettesekre enged következtetni.

A tolvajnak is ép úgy meg van a maga egyénisége, ő is ép úgy megszokott rendszer szerint dolgozik, mint mindenki más. A szokás rabja egyszerűen a bűnös is.

Nekem legalább még élénken emlékezetemben van egy betörés, a melynél élénk bámullat adóztam a mellém kiküldött detektív nagyszerű szimatjának.

A dohány-utczából kasszafurást jeleztek. A furás ugyan nem sikerült, de az iróasztal fiókjából a tolvaj mégis elvitt mintegy 150 koronát. Fialat tisztviselő voltam akkor. A detektívvél mindenekelőtt a helyszínrre vonultam ki. A lopás egy üzlet irodahelyiségében történt. A tettes az udvar felől állukcessal hatolt be. A kassza alaposan meg volt furva, de a vasalkotmány mégis sikeresen ellenállott a kísérletnek. A kassza körül egy csomó félig elszitt hágyeczigaretta feküdt.

— Gyakorlott kézre mutat minden — volt a detektív véleménye — de szörnyen idegesen csinálta a dolgot. Ideges, kapkodó munka ez a furás... nini, mennyi cigaretta... hopp, megvan — a Turák Tóni volt. Szenvedélyes dohányzó s rém ideges ember, s az a saját-sága, hogy bármi jól is kezd a munkához, mindent csak félig végez. Amolyan félemben, felbetörő. Idegességében nem tud semmit sem végigcsinálni.

Ugy is volt. Turák Tóni még az éjjel előkerült egy kávéházi lebujból. Ő volt a kasszafuró.

Minden tolvajnak így megvan a maga különös dolgozási modora, néha különlegességei, sőt furcsaságai.

Volt a fővárosban egy lakásfosztogatóbanda, mely minden egyes alkalommal telerondította azt a lakást, melyet látogatásával megtisztelt. Babonából — mert ez mentesít az elfogás ellen. A babona azonban nem vált be, mert mégis elcsípték őket. A detektíveknek azután csak elő kellett venni az így telerondított lakások jegyzékét s meg volt a banda bűnlajstroma is.

A zsebtolvajok is más-más rendszer szerint dolgoznak. Az egyik csak tolongásban «rajzol», a másik pedig hol ezzel, hol azzal a furfanggal vonja el az áldozat figyelmét s úgy lop.

A gyakorlott nyomozó így már sokat, néha mindent a lopás elkövetésének módjából tud meg, természetesen előfeltétele ennek, hogy a különböző tolvajmetszeteket rendszerükben s furfangjaiban is teljesen ismerje, s a bűnös világ diszhimpellerei között — legalább a helyieket illetőleg — is tájékozódása legyen.

A csendőrlegénység nevelése.

Irta: Boros Kálmán ez. őrszervező.

Az első pillanat szülte behatás rendszerint veres fonálként húzódik keresztül az egész életen, e pillanatokban szerzett benyomás lesz irányítója későbbi cselekedeteinknek. E behatások kedvet, erőt és akaratot adhatnak valamely szép és nemes cél kiküzdésére, de e pillanatok alkalmasok arra is, hogy örökre lelohasszák a tettere vágó ember akaraterejét, letörjék ambícióját, elvegyék munkakedvét, megszűntessék egy hivatás iránt érzett hajlamait, s éppen ezért arra kell törekednünk, hogy a tanosztályból kikerülő próbacsendőrnek az őrsön szerzett első impresszió olyanok legyenek, melyek képessé teszik őt arra, hogy általuk jeles multu és biztató jövőjü testületünk egy derek, a közjó érdekében munkálkodásra kész tagot nyerjen.

Az őrsön töltött első nap egy maradandó emlék. Ez órák szülte érzelmek feledhetetlenek.

Félve és remélve tekint e percek elé a tanosztály lakója; várja és mégis rettegi, hiszen tudja, hogy a 4—6 havi elméleti kiképzés csak egy alap, melynek okszerű érvényesítése által teszi magát érdemessé előjárói azon bizalmára, hogy őt e testület tagjává avatták, s e hónapok alatt szerzett tudása, álláskötelmeinek pontos teljesítése által fogja visszafizetni az államnak, a neveltetése érdekében hozott nem csekély áldozatot.

Ekkor a próbacsendőr múltjára visszatekint. Mi volt és mivé váltott e rövid pár hó alatt! Örömmel konstálja, hogy a csendőrségi nevelés csodát tett; ő a nép egyszerű gyermeke emberré lett. Az eredmény szívét örömmel tölti el, öntudat dagasztja keblét, érzi, hogy ő tettekre hivatott, erőt, cselekvés iránti akaratot érez magában.

Ne rontsuk el érzelmait, bagyjuk meg ártatlan örömet. Durva kezekkel ne nyuljunk érzelmvilágába, ne szállítsuk le őt a ridég valóra, várjuk be, míg észrevétlenül igazolódik be előtte, hogy tudása még csak gyöngye csíra, mely életre csak akkor kelhet, ha törhetetlen akarral, férfias elhatározással a tanosztályban megjelölt uton halad tovább. Így módon a báb lepkévé fog átalakulni, önmaga jut majd azon meggyőződésre, hogy még távol van a céltől és nagy utat kell még megtennie míg eléri a hivatás követelése tudás határát.

Ne feledjük soha, hogy a durván szétzsalotlott illúzió kedvetlenséget szül, a minék nyomában csüggedés fakad.

Fogadjuk a körünkbe érkezett próbacsendőrt miként

hivatását átérző tanító fogadja növendékét. Ne csak a szabályzatban körülírt előjárást lássa az érkezett, de győzzük meg őt arról is, hogy az ő sorsát, jövőjét s érdekeit szem előtt tartó atyai barátot talál bennünk, kinek tanácsait követve jövője elé bizton tekinthet.

De ne csak szavakkal tegyük ezt! Alárendeléseinkkel szembeni fellépésünk, tetteink és cselekedeteink kell, hogy magokon viseljük a jóakarat bélyegét, csak így leszünk képesek őket szőfogadó, hálás alárendeltékké nevelni, míg a tettekben nem, hanem csak szavakban megnyilatkozott jóakarata csak az ellenkezőt fogja eredményezni.

A próbacsendőr érkezése előtt hassunk oda, hogy bajtársai, az őrsbeli csendőrök úgy fogadják mint jó bajtársat, mint barátot, ki a közel jövőben örömeik és bajaik osztályosa lesz. Különösen pedig arra törekedjünk, hogy úgy a jóra, mint rosszra fogékony ifju lelkét a kilépni készülő, vagy pályájával elégedetlen csendőr meg ne mételeyezze, hivatása iránti kedvét el ne rontsa.

Ily egyének által okozott rombolás az erkölcsöket ássa alá, s e pusztítás nyoma csak nehezen tüntethető el; éppen ezért kell, hogy oda hassunk, hogy az ifjabb hivatás iránti kedvét a lehetőségig fokozzuk, mert csak így leszünk képesek ellensúlyozni az imént körvonalozott rombolást.

A hivatás iránti szeretet hősies önfeláldozásra, elszántságra és nemes ügybuzgalomra ösztönöz, ennek birtokában nem érezzük az állás kötelemmel járó fáradtságot, az időjárást okozta szenvedéseket; minden kötelesség végrehajtása s a legfáradságosabb szolgálat is kitüntetés számba megy. De ennek hiányában kötelességteljesítésre csak a büntetéstől való félelem kerget.

Ember hiba nélkül nincsen, ezt tudva, méltán feltéhető, hogy az ujonnan érkező is, az emberi gyarlóságok valamelyikében leledzik. Bár jó akarral, de erős elszántsággal gnyomláljuk a jellem dudvaít.

Megkezdí az ifju csendőri hivatását, s ha az őrsön rendet, őrsparancsnokában bár szigorú de jóindulatu előjárást, bajtársaiban törekvő, igaz bajtársakat talált, — ezen behatások alól felszabadulni nem tud, s önmaga is arra fog törekedni, hogy az érdemes egész-nem méltó kiegészítő része legyen.

Ekkor veszi kezdetét, a tulajdonképeni nevelés, melynek feltétlenül oda kell irányulni, hogy a tanítvány a lehetőségig önállóvá fejlődjék. Miután pedig az önállóság megkövetel egy bizonyos fokú műveltséget, ne legyen a csendőr nevelése kizárólag katonai, de ne is szorítkozzék az utasítások és szabályok kizárólagos tanulmányozására.

Hosszabb szolgálatunk alatt szerzett társadalmi műveltségünknek tegyük alárendelteinket részeseivé. A mi szép, jó és nemes, az könnyen szerez hiveket, csak a hódítás módját kell megtalálni. A fiatal csendőr könnyen irányítható médium, s ha az oktató bizonyos rendszerességgel és kellő lelkesültséggel teljesíti nevelői hivatását, csakhamar jutalmát fogja lelmi abban, hogy

csendőrei érzelmvilágát és lelkületét a helyes mederbe terelte.

Feltétlen törekedjünk arra is, hogy alárendelteinke érezzék azt, hogy ők a törvény végrehajtó közegei; s legyenek büszkéik arra, hogy nemes irányzatú testületünk tagjai lehetnek; nemkülönben hassunk oda, hogy hivatásukat ügyszeretettel emberhez és katonához méltón töltsék be.

Az olvasottság képezi a műveltség alapját, miért is ne csak magunk olvassunk, de szeretessük meg alárendelteinkekel is a könyveket. Az örskönyvtár, a szaklap és hírlap és jobb írók művei ne csak az unalom elűzésére szolgáljanak, de képezzék mindnyájunk nélkülözhetetlen életszükségletét.

Ha mi magunk a társadalom és az illem követelte szokásokkal tisztában vagyunk és azokat betartjuk, lehetetlen, hogy csendőreink is ne törekedjenek maguk is arra, hogy mindezeket elsajátítsák.

Az oktatást az előadás szabotázsos fűszerezi és teszi élvezetessé, ellenkező esetben száraz és unalmas. Egy monoton hangon tartott előadásnak nagy értéke nem lehet, miért is magyarázatainkat öntsük választékosabb szavakba és előadási modorba, ne használjuk folyton a § ismert, megszokott és sokak által meg is unt szavait, mert csakis egy oly fejtegetés képes a figyelmet lebilincselni, mely a hallgató előtt még új és ismeretlen.

A feladott lecke szószertit betanulása gépies munka, alkalmas az idegek eltompítására; s jöllehet ezt magassabb előjáróink nem követelik, maga a szolgálati határozványok pedig kifejezetten eltöltják, több órparancsnok büszke arra, hogy csendőrei a feladott §-okat hibátlanul ledarálják.

A mennyiben a csendőr a leckét önbuzgalmából szószertit megtanulja, ez méltánylandó ugyan, de ha ezt nem teszi, őt ezért felelősségre vonni nem szabad akkor, ha a csendőr értelmisége oda fejlődött, hogy önmaga is megérti a törvény szakaszait, s ezt azzal igazolja, hogy habár más szavakkal, de biztos felfogással és megérthetően elmondja, mit a nyomtatott szöveg tartalmaz. Nem képzelhető kinosabb valami mint egy csendőr, ki gépiesen elhadarta a követelt dolgot s utólag kiderül, hogy abból mit sem ért.

Maga a szolgálat az, melynek teljesítése közben alkalom nyílik az elméleti tudomány értékesítésére és a gyakorlat elsajátítására. Itt elvül tekintés, hogy önmagunk vagy legmegbízhatóbb csendőreink által ismeretessük meg a próbacsendőrrel a szolgálatot.

Ugyancsak a szolgálatteljesítés közben van mód arra, hogy jlesen a szolgálati utasítás II. rész 27. stb. §-ainak intenciója szemléltetőleg és gyakorlatilag bemutatható legyen. Törekedjünk arra is, hogy a hol a szolgálat érdeke az ellenkezőt nem követeli, mint pl. éjjeli portyázás, lesállítás, megfigyelés stb. lehetőleg beszéljessünk. A társalgás vonatkozhat a szolgálatra, vonatkozhat egyébire is, de alkalmas legyen arra, hogy a csendőr szellemi látókörét tágítsa.

Ösmertem csendőröket, kik 20—25 óras őrzőratot leportyáztak a nélkül, hogy egymással 10 szót váltottak volna, pedig ezt, mint önönmaguk is beismerték, csak a megszokás teszi. Míg egyfelől a lehajtott fővel való szóvalan bandukolás folytán értéktelen gondolatokba elmélyedve figyelmüket elkerülik a körülöttük történő dolgok és esetleges pótlást, intézkedést váró hiányok, másfelől a szolgálat is unalmassá válik, de elvezetést az alkalom, hogy egymással nézetet cserélve, hasznos dolgokat megvitatassanak.

A szótlanóság a legalkalmasabb a kedély elzárására, s időzője az életunalomnak.

Ösztönözzük csendőreinket az emberismeret elsajátítására is. Tanuljanak meg olvasni az arcból, a szemekből, lássanak be lelkébe annak, kivel érintkeznek, kivel társalognak. Ezt nem csak a szolgálat, de az önérdék is feltétlen megköveteli.

Miután testületünk tagjainak nősülése feltételekhez kötött, tagadhatatlan, hogy a csendőr a polgári társadalomban alig szerepelhet. Leányos házakhoz nem járhat, oly egyének társaságát, kik alatta állanak fel nem keresheti, s ez sokakban lelohasztja a hivatalis iránti szeretetet, miért is törekedjünk arra, hogy alárendelteinke megszeressék otthonukat — a laktanyát. Különbösen is a csendőri rendfokozat csak átmenet, s már a fent idézett okokból is kell, hogy testületünk tagjai előtt az altszáz rendfokozat elnyerése vágyaik netovábbját képezze. Fejlesszük tehát a becsavágot is.

Csendőri hivatásunk egyik sarkalatos alapfeltétele a bűncelekmények meggátálása, másik az elkövetett bűncelekmények kiderítése.

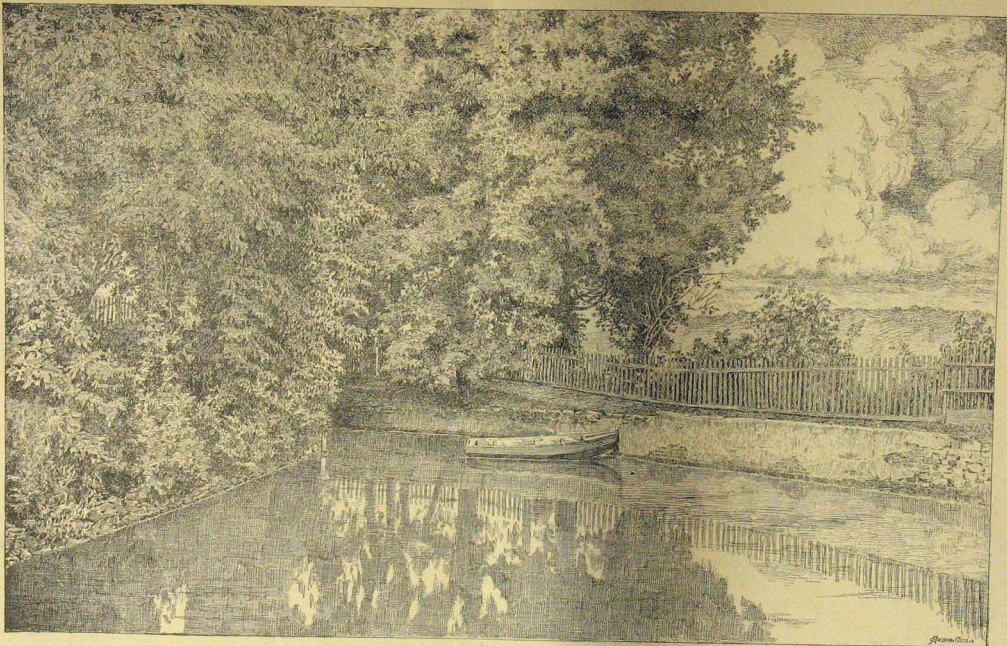
A jól, körültekintéssel teljesített megelőző szolgálat sok bűncelekménynek veszi elejét, s gyakran megakadályozza a bűnözőket kárbotozatos tetteik elkövetésében, azonban sajnos a gonoszítottakat teljesen megszüntetni nem lehet s ekkor előtérbe lép a csendőr mint nyomozó közege. Míg amott rendfentartó, itt már detektív szolgálat teljesítését követeli tőle hivatása.

Nem születtünk ugyan Scherlok Holmesoknak, mindenki jó nyomozó nem lehet, de kibén hivatása iránt szeretet van, kutatni fog és nem nyugszik, míg az elkövetett bűn setéségére fényt nem derít.

Itt általános szabály fel nem állítható, s mindenki az önmaga által felállított, elsajátított vagy jónak vallott módot követi, de azért nem vélem czélszerűtlennek kiemelni a következőket: a nyomozás eredménye első sorban a nyomozó közege fegyelméletességétől függ. Nehogy azonban félreértés történjen, ez alkalommal nem a katonai fegyelmet értem.

Legyen a csendőr erős, tudjon uralkodni önmaga s főleg érzelmei felett és a látszatot ne vegye késpzengyanánt, hisz ez gyakran csal.

Igyekezzünk alárendelteinkeket, de első sorban önmagunkat ily módon nevelni. Itt van a legnagyobb szükség a hideg körültekintésre, az aprólékosággal kiterjedő részletezésre. Itt veszi a csendőr hasznát ember-

A fejéregyházi ásatások: Az Árpád-forrás.

ismeretének, itt adja legszebb bizonyítékát a csendőri szolgálatra való hivatottságának.

Ha nyugodt körültekintéssel mérlegeli az eseményt, a cselekmény elkövetésének indokait, a lelki motivumokat, fáradszaktalanul keresi a szálat, összegezi a tapasztaltakat, aligha fog az eredmény elmaradni. Ily irányban fejlesszük tehát önmagunkát és e térer szerzett tapasztalatainkat közölve alárendelteinkkel, ha belejük ambíciót, hivatásuk iránti lelkesültséget öntünk, megfeleltünk ama várakozásnak, melyet tőlünk állás-kötelmeink megkövetelnek.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy mérgezési eset kiderítése.

Közi: *Onet Károly* őrmester.

Mataicska Károly vöröskői lakos 1902. december 27-én délután két óraker, miután nejevel és négy éves fiacskájával megebédelt, azzal távozott hazulról, hogy a községtől nyolcz kilométernyi távolságra fekvő uradalmi erdőbe fát vágni men. Mataicska eltávazása után neje este hat óra tájban, a gyermekkel együtt a szomszédos fonóba ment. Távozásakor a lakást bezárta és a kulcsot zsebébe tette. Éjjel 11 óra tájban tért vissza a lakásra és a fűt, miután az már nagyon álmos volt, azonnal lefektette. Ennek megtörténtével az asszony rátartott és annál az ebédről maradt burgonyát felmelegítve, azt elfogyasztotta és szintén nyugodalma tért. Másnap reggel Mataicska Jánosné haldokolva találta meg a szomszédok ágyában és az asszony mérgezési tünetek között csakhamar meg is halt.

A megejtett orvosi boncolás kétségtelenül megállapította, hogy az asszony arzénikummal lett megmérgezve. A fenforgó körülményekből pedig az is kétségtelen volt, hogy a mérég az asszony által lefekvése előtt elfogyasztott burgonyába volt keverve.

Az általános hiedelem az volt, hogy az asszonyt saját férje mérgette meg, a mennyiben köztudomás szerint a házastársak a legrosszabb viszonyban éltek. Ezt az általánosan elterjedt gyanút megerősítette azon körülmény is, hogy akadt egy tanu, a ki állította, hogy Mataicska öt még előző évben felbérelni akarta feleségének meggyilkolására és ezért neki száz korona jutalmat ígért.

Ezzel szemben azonban Mataicska azzal védekezett, hogy a mérgezést előidéző burgonyából ő és gyermeke is evett és nekik semmi bajuk sem történt. Másrészt az asszony távozása előtt az ajtót bezárta és a kulcsot magával vitte; így tehát távolléte alatt sem férhetett senki az ételhez. Azt is hangoztatta, hogy a mennyiben ő keverte volna a mérget az ételbe, kis fia életét is veszélyeztette volna; pedig köztudomásu, hogy gyermekét rajongásig szereti. Végül pedig alibi-jének igazolására egész sereg tanura hivatkozott. Erre vonatkozólag ugyanis előadta, hogy hazulról történt

eltávazása után az erdőre ment és ott a többi munkásokkal együtt dolgozott, ennek végeztével pedig ugyanazon munkásokkal a közeli korcsmába tértek be, hol együtt pálinkáztak, majd pedig este kilencz óraker valamennyien, kissé ittas állapotban, az istállóba nyugalomra tértek és másnap reggelig aludtak.

Mataicska ezen előadását összes munkástársai is megerősítették.

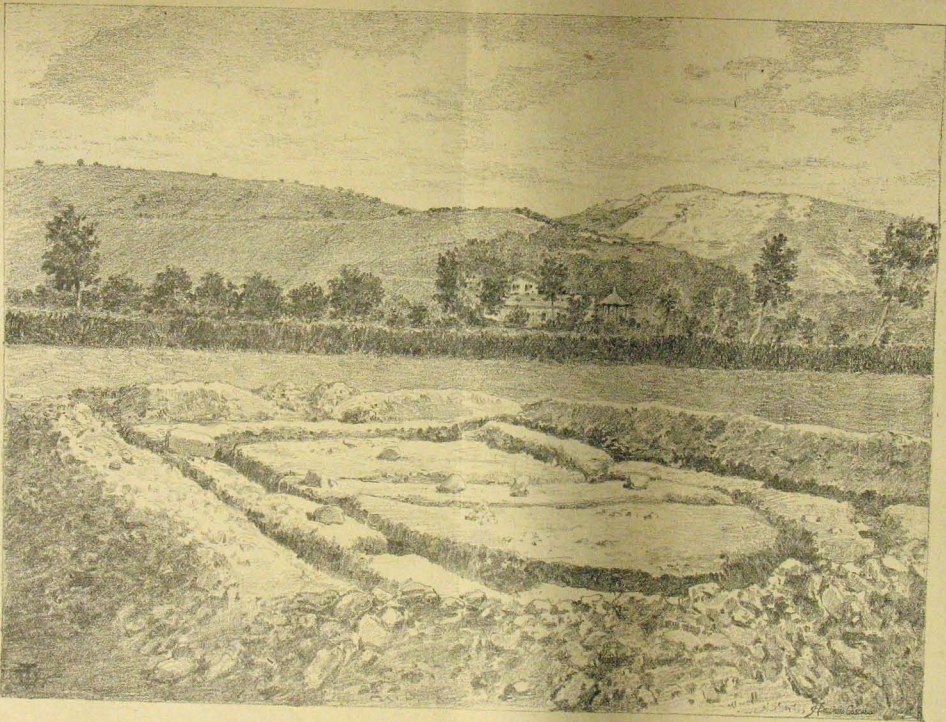
Ez volt a hosszabb ideig tartó nyomozás összes eredménye és ámbár Mataicska a vizsgálóbíró intézkedésére vizsgálati fogságban tartatott, valószínűnek látszott, hogy elégtelen bizonyítékok folytán a főtárgyaláson felmentik.

De a felmentés annál is inkább bizonyosnak látszott, mert Mataicska ügyes védekezésével a gyanút oda terelte, hogy felesége tulajdonképen öngyilkosságot követett el. Ezt a gyanuját nemcsak a felsorolt körülményekkel, de azzal is megerősítette, hogy a vizsgálóbíró figyelmét ráirányította azon körülményre, hogy anyósának birtokában nagyobb mennyiségű arzénikum van, melyhez neje könnyen hozzáférhetett; a mi az idevonatkozólag megejtett nyomozás folyamán valónak is bizonyult.

Azonban az ambiciózus őrsparancsnok, ki szintén meg volt győződve Mataicska bűnösségéről, a körülmények ilyen alakulásával sehogyszem tudott megbarátkozni, hanem a nyomozást tovább is ernyedetlen kitartással folytatva, elhatározta, hogy addig nem nyugszik, míg Mataicska ellen újabb döntő bizonyítékok birtokába nem jut.

Ezek után két irányban kutatott. Először, hogy Mataicska mily módon is kitől szerezte a mérget; másodsor, hogy nem volt-e Mataicskának külön kulcsa a lakáshoz, melybe munkástársainak elalvása után észrevétlenül visszatérve, a megmaradt ételbe a mérget belekeverhette. Ha ugyanis Mataicska volt a tettes, ez utóbbi feltevését nem lehetett kizárni; mert az étel délben nem volt megmérgezve és utólag a mérég csakis ilyen módon juthatott az ételmaradékba.

Hosszu, fárasztó munkára vállalkozott ezzel a érdek őrsparancsnok és ámbár kutatásai majdnem két havi idejét vették igénybe, de türelmét nem veszve, kitartó buzgalmának végre is a teljes siker volt méltó jutalma. Az őrsparancsnok Mataicska különböző összeköttetései után pühatolva, többek között megtudta, hogy Mataicskának a puchii járásban is van egy kovácsmester volt katona pajtása, kit gyakran fel szokott keresni. Ennek alapján felkereste az illető kovácsmestert és tudakozódván tőle, hogy Mataicska mikor és milyen ügyben kereste fel az utóbbi időben. A kovács többek között elbeszélte, hogy Mataicska többek között egy alkalommal lakásának kulcsát is elhozva magával, felkérte, hogy készítsenek neki ugyanilyen kulcsot, a mennyiben ő is meg neje is másfelé járnak munkába és hogy ne kelljen ily esetben egyiknek a másikra várakozni, mindegyiknek külön kulcsra van szüksége.

A fejéregyházi ásások: Az ásási színhely a nyolczvanas években.

E fontos körülményre nézve Mataicska kikérdezettvén, előbb határozottan tagadta, hogy neki a lakáshoz külön kulcsa volna, vagy hogy ilyet a kovácscsal csináltatott volna; csak midőn a kovács szemébe is elmondta, hogy igenis készítetett vele egy második kulcsot a lakáshoz, jött zavarba és látva, hogy kelepcebébe került, némi hímzés-bázmosás után heismerte, hogy tényleg készítetett ilyen kulcsot és a kérdése este, midőn munkástársaival pihenőre tért és a többiek elaludtak, ő az istállóban levő lovak egyikére kapott és lakásába belopózva, a már előbb megszerzett mérget belekeverte az ételmaradékba, tudva azt, hogy neje hazatérésekor, szokása szerint, azt el fogja fogyasztani.

A bíróság Mataicskát el is ítélte 15 évi fegyházra.

De hogy Mataicska nem menekült ép börtel, csakis a derék őrsparancsnok rendkívüli ügybuzgalmának és fáradhatatlan kintartásának köszönhető.

Ebből pedig minden csendőrt és a tanulságot vonhatja le, hogy nem elég a tettest látszólagos gyanúok alapján letartóztatni és a bíróságnak átadni, hanem a valóban ambiciózus nyomozónak az esettel még azután is foglalkozni és minden tőle telhető el kell követni, hogy újabb bizonyítékokat szerezve, lehetetlenné tegye a bűnösnek az igazságszolgáltatás sújtó karja alól való könnyű kisziklását.

KÉPEINKHEZ.

A fejedégyházai ásatások és Árpád sírja.

Királyunk megkoronázásának negyvenedik évfordulója alkalmából emlékművel fogja megjelölni a nemzet az egykori Fejedégyháza helyén a honalapító Árpád vezér sírhelyét, melyet Havas Sándor kutatásai nyomán most Wekerle László ny. tanfelügyelő a bizonyítékok meglehetősen elfogadható csoportosításával Ó Buda külső részére, a bécsi út mentén fekvő «Viktoria-téglagyár» környékére helyez.

Árpád sírjának kutatását régi feladatuknak ismerték a magyar régészek és történelembuvárok, s e kutatások az ötvenes évekbe nyulnak vissza. Legutóbb 1880-ban foglalkoztak vele behatóan, de ekkor a szentendrei út környékén, a mai csillaghegyi telep tájékán kutattak — bizonyító erővel ható eredmény nélkül.

Egyik képvünkben a Fejedégyháza templomnak a nyolczvanas években eszközölt ásatások alkalmával felszínre került romjait, másik képvünkben pedig annak a meleg forrásnak a rajzát mutatjuk be, mely e vidéknek egyik legszebb természeti tüneménye. Vize langyas meleg és sohasem fagy be. Terebélyes fázis lyan környezetben, melyek gyönyörtelen tüköröződnek vissza a tó színében. Méltán nevezik Árpád-forrásnak.

HIREK.

Ellenszegülés. Boga Gyula szatmárnémeti őrsbeli csendőr május 27-én szolgálat teljesítés közben Varga Bertalan és Czákó Károly szatmárnémeti lakos ellen-szegüléssel szemben kard- és löfegyvert használt, minek következtében Varga Bertalan súlyos, Czákó Károly pedig könnyű testi sérülést szenvedtek.

Megtámadott járó. Rimakokova gömörmegei községben május 26-án éjjel 11 órakor Gyurák József czimzetes őrsvezető és Volek Sándor csendőrből állott járórt ismeretlen egyének megtámadták. A járór támadóival szemben eredménytelenül löfegyvert használt, mire a támadók megfutamodtak. Nyomozásuk folyamatban van.

Támadások. Püspökladányban június 2-án délelőtt tíz órakor a piactéren Frank Lajos gazdatisztet a munkabér leszállítása miatt a munkások megtámadták és súlyosan megsebesítették. A támadókat a csendőrség letartóztatta. — Ugyancsak Püspökladányban június hó 2-án délután 1/4 7 órakor Lugosi Jeremiás püspökladányi lakos a község utczáján Juhász István őrsvezetőt szolgálat közben megtámadta s kétszer egymásután megragadta, mire Kulcszegi József csendőr, mint járórtárs, nevezett ellen kénytelen volt szuronyát használni. A támadó sérülése életveszélyes.

Egy apa rémítette. Vácson június 1-én ifj. Zsigei Ignác jómodu kalaposmester a hivatalnok fiát egy szüváltás hévében agyonlőtte s midőn ezért a városi rendőrség el akarta fogni, előlük elzárkózott s rájuk forgópisztolyból lövöldözött, miközben Malcovics Ferenc rendőrbiztos is súlyosan megsebesítette. A rendőrfőkapitány intézkedése folytán Marschall Frigyes járás-örmester, Bereczki és Csanazaro csendőrökből állott járór lépett közbe és ismétellen felszólította az előlük is lakásába elzárkózott Zsigeit, hogy magát adja meg, de ez a felhívás teljesítése helyett most már a csendőr járőrre is lövöldözött. A csendőr járőr erre néhány lövést tett, mire Zsigei támadásával felhagyott. Zsigeit a csendőrség elfogta és a váci rendőrfőkapitányságnak átadta.

Szocialisták garázdálkodása. Golusin Száva és 245 társa melenczei lakos szocialisták május 29-én reggel 5 órakor, kisebb csoportokra oszva, a község kijáratát elállították és a mezei munkára igyekvő munkásokat — mert azok a kukoricza kapálását 1/4 és nem 1/3 részért vállalták — feltartóztatták és munkájukban megakadályozták. A csendőrség a támadókat szét oszlatta és az illetékes hatóságnak feljelentette.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS.

A közbiztonság fenntartásának egyik feltétele lévén a csendőrségnek a polgári dolgozókkal való sikeres együttműködése, kívánatik egy dologzat, mely tárgyalja, hogy mi módon lehet a községi előjáróságokhoz az őrsnek (őrsbeli legénységnek) jó egyetértést meghonosítani, ápolni, és ezen jó egyetértést a szolgálat javára sikeresen értékesíteni? Miben léli okát az, hogy szörvályosan bár, de néha mégis a csendőrség (őrs) részéről is ezen jó egyetértés megzavaratik? s bármelyik részről eredő surlódásoknak miként lehet elejét venni a nélkül, hogy a csendőrök tekintélyén, s a községi előjáróságtól való független voltán csorba eshetne?

A kérdés a szolgálati és szolgálaton kívüli (társadalmi) érintkezések figyelembe vételével fejtendő meg.

A dologzat terjedelme ugyan nem korlátoztatik, de kívánatos, hogy tülbösszu, terjedős ne legyen.

Csakis járásörmesterek és járásörmesterjelöltek pályázhatnak.

A felhasábosan a papir egyik oldalára irt pályaművek 1907. évi szeptember hó 1-re a pályázó nevért, rendfokozatát és állomáshelyét tartalmazó jelítés zárt borítékkal a «Csendőrségi Lapok» szerkesztősége címzetre küldendők be.

A pályaművek bizottság által bíraltatnak meg, s a legjobbnak talált pályamű, — ha irodalmi színvonalon áll és közlére érdemes, — az értéke szerinti szokásos díjazáson felül még a Virág László m. kir. csendőr százados úr által kitűzött 50 kor. jutalomban részesül.

A figyelembe nem vehető dolgozatok a pályázat eredményének közlése után egy hónapig megőriztetnek, kivánatra visszaadotnak, egyébként megsemmisítetnek.

A díjnyertes pályamű a pályázó neve alatt közölhetik, s a lap tulajdonába megy át, másutt csak e lap engedélyével közölhető.

A szerkesztőség.

KÜLÖNFÉLÉK.

Elsülyedt tavak és folyók. Az ausztráliai földrajzi társaságban Thomson I. P. előadást tartott, hogy Queenslandban több artzei kút furása alkalmával óriási terjedelmű vizeket találtak a föld alatt. Így Eucla vidékén 9—10 méter mélységben valóságos elsülyedt tavak vannak, melyek rendkívül bőséges vizet adnak. Ezek a vizek krétaformációk rétegein gyűlnek össze. Azonban nagy mérszartalmuk miatt az ivásra nem alkalmasak. Sőt miként Sir Hugh Nelson vizsgálataiból kiténik, réöntözésre se használhatók fel, miután a mész mellett felesleges sót tartalmaznak, a mi a növényzetre hosszabb ideig káros. Gregory A. C. szintén elemzte az illető vidék vizeit és néhol alkalmasnak találta ivásra. A miből azt következteti, hogy a föld alatti tavaknak némely helyütt lefolyásai vannak, valóságos folyók alakjában, a melyek homokrétegeken átszűrődve, megtisztulnak. Ez okból bizottságot bízta meg, a mely furások által megállapítja az alkalmas helyeket, a hol élvezhető vizet lehet nyerni mind a telepesek, mind az állatok részére.

Rendkívül gyors munka. Róma sem egy nap alatt épült, mondja a példaszó, de azért elég gyorsan épült. Mostanában már sokkal gyorsabban dolgoznak. Ezelőtt néhány hónappal Chicagó környékén egy munkát végeztek, mely Rómát ámulatba ejtette volna, sőt biztosra vesszük, hogy azt még olvasóink is meg fogják csodálni.

Ugyanis egy pénteki nap reggelén Chicagóban egy szerződés lón aláírva, mely szerint a vállalkozók arra kötelezik magukat, hogy a St.-Pacras templomot a jövő vasárnapig úgy fölépítik, hogy azt felavatni lehessen. Így tehát a 8000 embernek szánt templom építésére egy egész napi idő jutott.

A munkát szombatban reggel kezdték meg. Hét óra körül este a munkások az ablakokat, ajtókat elhelyezték, s a villamos világítást rendezték be, mi a szerződésben különösen ki volt kötvé. A padló lerakására valamint a faforgácsok eltakarítására már nem jutott idő, de éjfélkor a munka teljesen elkészült, úgy, hogy másnap a felavató isteni szolgálatot a templomban meg lehetett tartani.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

L. L. csendőr. Csak a tényleges katonai szolgálat lesz beszámítva, még pedig a megszakított szolgálati idő is.

Bácskai őreg csendőr. Egy doboz gyufa.

T. L. nyug. őrsvezető. Budapest, VIII. Nap-u. 13.

B. J. őrsvezető. Tizenkét évi szolgálatának befejezésével igénye van az igazolványra, melynek alapján a postánál ürese-

désben levő megfelelő állásokra pályázhatik. Kinevezése esetén eddigi szolgálati ideje be lesz számítva. Más kerülethez való át-helyezését szolgálati uton kérheti.

Őrs Csököl. A tévesen beküldött összeg visszaküldése iránt intézkedtünk.

A. V. alföldi csendőr és B. J. csendőr cz. őrsvezető. Kérdéseikkel forduljanak előljáró parancsnokságaikhoz.

K. S. csendőr. Minden jól minősített csendőr megkapja öt évi szolgálat után a cz. őrsvezetői rangfokozatot, a kinél ez be nem következik, ott annak mindenesetre meg van az oka, a mit az illető maga ismer a legjobban.

D. J. Ha a nő keresett indít és a bíróság a tartási díjat megítéli, akkor fizetnie is kell.

J. őrsvezető. Az ily szolgálati kérdésekben — különösen, mint ebben az esetben, a mikor arról van szó, hogy ön a parancsnoksága döntésével, illetve rendelkezésével nem ért egyet — elvből nem válaszolunk. Ha az ügy elintézésével nincs megelégedve, kérheti esetleg a kerületi parancsnokság döntését; ez az egyenes út.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Verstalány.

V-vel erősséget jelent
J-vel az teszi, ki pihent!
Ny-nyel nem lehet ez télen
K-val hasznomra nincs nélkül!

Számrejtvény.

Adva van két szám, melyeknek összege két akkora mint a különbsége és szorzata háromszor nagyobb mint összege! Melyik az a két szám?

Megfejtési határidő: 1907 június 20.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kisorsolva.

*

Lapunk 20. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Betűrejtvény: «Benfeles». — **Számrejtvény:** «A [fér] 50. neje 35 éves». — **Szótalány:** «Csendőr».

*

Helyesen megfejtették: Anik János járásiörmeester és neje Dehreczen, Németh Mihály csendőr őrs., Lajtánfalva; borvai őrs.; Kreeza László jörmester, Kreeza Lászlóné, Asztán Mariaka úrhölgy, Tóth Mihály őrsvezető, Farkas Sándor csendőr, Hais Illés csendőr, Kákaván Andrián pr. csendőr, Balogh Vilmos, őrsvezető, Berve.

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatoriumi-sorsjegyét a bervei őrsnek elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

Vallásháborítás vétsége. Helyiség fogalma e vétségnél.

A Btk. 191. §-ához. A halottasház udvara, hol a szertartás a beszentelés végebe megy, helyiségnek tekintendő. A Btk.-nek nem műszaki kifejezései közönséges értelmükben veendő, a közönséges beszédben pedig a »helyiség« kifejezés nemcsak fedett, hanem nyílt területről is használatik, ha az bizonyos célra elhatárolva van.

(Curia 1907 április 17. 3774/906. sz. a. I. Bt.)

*

Jogos védelem és határainak túlhágása.

A Btk. 79. §. 3. bekezdéséhez. Jogos védelmet látott fenforogni a kir. Curia, mikor vádlottak sértetten, kinek viselkedéséből nyilvánvaló volt, hogy támadó szándéka van és a ki zsebéből pisztolyát akarta elővenni, testi sértést ejtettek. A jogos védelem túlhágását látta abban, hogy ketten álltak sértettel szemben, kit a nélkül is könnyen lefegyverezhettek volna, hogy rajta súlyos testi sértéseket ejtenek. Mégis felmentette vádlottakat, mert azok a jogos védelem határait veszélyes helyzetük tudatában megzavarodásból hágták át.

(Curia 1907 április 4. 3303/907. sz. a. IV. Bt.)

*

A gondatlanságból elkövetett súlyos testi sértés vétségének tényálladéka.

Vádlott gondatlanságát megállapítja az a tette, hogy veteményes kertjében kárt szenvedve abból a czélből, hogy a kár okozóját kitudja és reá ijesszen, éjjel forgópisztolyával lesbe állt, és mikor a veteményes kertje mellett egy alakot mozogni látott, azon hitben, hogy valami állat jár arra, forgópisztolyát a mozgó alakra sütötte, minek következtében ezt a mozgó alakot — ki sértett volt — súlyosan megsértette.

(Curia 1907 márczius 19. 2743/907. sz. a. I. Bt.)

*

Munkabér felemelése végett alkalmazott erőszak.

A Btk. 177. §-a fogalmát megállapítja vádlottnak az a tette, hogy munkatársait a végből, hogy a munkabér felemelése végett rendezett czipész munkás sztrájk eredményes legyen, a más mesterektől elvállalt munkának abbanhagyására erőszakkal kényszerítették azzal, hogy tiltakozásuk daczára a munkaanyagot tőlük erőszakkal elvitték.

(Curia 1907 május 7. 4520/907. sz. a. II. Bt.)

*

A cselekmény véghezvitelétől való önkéntes elállás fogalmához.

A Btk. 67. §-ának 1. pontja szerint nem büntetetik a kísérlet, ha a tettes a megkezdett büntett vagy vétség

véghezvitelétől önként elállott. Az elállás csak akkor önkéntes, ha annak alapja tisztán s kizárólag magából a tettesből kiindult lélektani mozzanatban, a megbánásban nyilvánul. Nem önkéntes az elállás, ha egy külső véletlen s tőlük nem függő ok készítette vádlottakat elállni a szándékolt lapostól.

(Curia 1907 márczius 20. 2745. sz. a. I. Bt.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyugállományba helyezetttek:

1907. június hó 1-ével:

Bordás Lázár VII. számú csendőrkerületbeli járás-örmester a megejtett felülvizsgálat alapján, mint »rokkant, népfelkelési szolgálatra fegyver nélkül alkalmas». Választott lakhelye: Kézdí-Mártonfalva.

Papp Károly, IV. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint »rokkant, népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan». Választott lakhelye: Szinyérváralja.

Előléptettek:

az öt évi tényleges szolgálat befejezése után:

Hermann János, Óvári Lajos és Schadek Márton, III. számú, Keresztési József, Mátyás Albert, German Márton, Kardos Mihály, Kelemen János, Kiss András, Márton Sándor és Szilágyi Lajos, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök, csendőr címzetes őrsvezetőkklé.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

Csajbok János, Pisztor József, Balogh György, Papp János, Lakatos Sámuel, Szophó András, III. számú, Csiztu Mihály és Balogh Ferenc, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

Viola Márton kecskeméti szárnybeli lovas-járásiörmester a 24/513 számú legénységi szolgálati lónak 1899. évi január hó 1-étől, megszakitás nélküli lovaglásáért, a nyolczadik évre illetékes egy darab 10 koronás.

Varga János szolnoki szárnybeli lovas ez. örmester, a 42/747 számú legénységi szolgálati lónak 1901. évi április hó 16-ától megszakitás nélküli lovaglásáért, a hatodik évre illetékes egy 10 koronás.

Lajos Vendel szolnoki szárnybeli lovascsendőr ez. őrsvezető, a 12/546 számú legénységi szolgálati lónak 1903. évi november hó 15-től megszakitás nélküli lovaglásáért az első három év után illetékes három darab 10 koronás, végül

Komáromi Miklós szolnoki szárnybeli lovascsendőr ez. őrsvezető a 22/850 számú legénységi szolgálati lónak

1902. évi április hó 18-tól megszakítás nélküli lovaglásáért az ötödik évre illetékes egy darab 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítettet.

Névváltoztatás.

A m. kir. belügyminiszter úrnak, 1907. évi április hó 10-én kelt 32629 VI. számú engedélye alapján, *Varju* Dezső, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr vezetőkévé «*Váradiv*»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

Ehrmann Mátyás II. számú csendőrkerületbeli járásörmester *Krotovszky* Matildával, 1907. május 10-én, Fehértemplomban;

Kiefer Péter II. számú csendőrkerületbeli járásörmester *Dörner* Zsófiával, 1907. május hó 11-én Zomborban;

Bruckner Gyula II. számú csendőrkerületbeli őrmester *Vágner* Teréziával, 1907. május 12-én Herkulesfürdön;

Szabó Sándor III. számú csendőrkerületbeli cz. őrmester *Kósa* Erzsébettel, 1907. május hó 5-én Temesváron;

Holóka Tivadar IV. számú csendőrkerületbeli cz. őrmester özvegy *Palahunics* Györgyné, született *Kisik* Annával, 1907. május 5-én Nagyberesztán;

Papp János VIII. számú csendőrkerületbeli cz. őrmester *Moldvay* Gizellával, 1907. május 7-én Matolcsón és

Szalma Gerendi György VIII. számú csendőrkerületbeli cz. őrsvezető *Gromucz* Máriával, 1907. április hó 7-én Nagybanán.

PÁLYÁZATOK.

Egy szolgálai állás a budapesti tudomány egyetemen. Fizetés pótlékkal 700 korona. Ruhailletmény 100 korona. Természeti lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Ideiglenes alkalmazás. A véglegesítés az alkalmasságtól tetélik függővé. Kérvények a budapesti tudomány egyetem Rektor Magnificusához 1907. évi július hó 4-ig.

Egy hivatalozolgai állás a beregszászi pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 180 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a beregszászi pénzügyigazgatósághoz 1907. évi június hó 26-ig.

Egy irnoki állás a halmi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szatmárnémetii törvényszék elnökéhez 1907. évi június hó 21-ig.

Egy fogházörmesteri állás a sátoraljaújhegyi ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1000 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona, esetleg természetbeni lakás. Természeti ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Lehetőleg tót nyelv. Kérvények a sátoraljaújhegyi ügyészséghez 1907. évi június hó 22-ig.

Egy irnoki állás a színérváraljai járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyv vizsga. Kérvények a szatmárnémetii törvényszék elnökéhez 1907. évi június hó 21-ig.

Egy fogházfelügyelői állás a kolozsvári ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Természeti lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a kolozsvári ügyészséghez 1907. évi június hó 24-ig.

Egy hivatalozolgai állás a tokaji járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 kor., esetleg természetbeni lakás. Természeti ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a sátoraljaújhegyi törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 5-ig.

Hat iskolazolgai állás az orsz. zeneakadémiánál. Törvényszerű fizetés és lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Színhazi díszletek, ruhatár, hangszer-kezelésben, könyvtári szolgálatban való jártasság, hanggyűjtemerit előnyt nyújt. Személyes jelentkezés. A vallás és közoktatási miniszterhez címzett kérvények az orsz. zeneakadémia igazgatóságához 1907. évi június hó 25-ig.

Egy hivatalozolgai állás a nagyhalmgyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 180 kor. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és román nyelv. Kérvények az arádi törvényszék elnökéhez 1907. évi július hó 5-ig.

Egy főfegyőri állás a soproni fegyintézetnél. Fizetés 1000 korona. Természeti lakás, esetleg törvényszerű lakpénz. Természeti ruházat. Mellékilletmény. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Az igazságügy-miniszterhez címzett kérvények a soproni fegyintézet igazgatóságához 1907. évi június hó 18-ig.

Egy utmesteri állás Sopron vármegyénél. Fizetés 1200 korona. Lakpénz 200 korona. Utátiányál. Magyar nyelv szóban és írásban. Ideiglenes alkalmazás. Kérvények Sopron vármegye alispánjához 1907. évi június hó 30-ig.

Egy hivatalozolgai állás a köhalmi esetleg más járásban. Fizetés 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhailletmény 80 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Nagyküküllő vármegye alispánjához 1907. évi június hó 24-ig.

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnál megerősedett és évi 800 (nyolczszáz) korona fizetéssel, évi 100 (egyszáz) korona személyi pótlékkal, évi 240 (kettőszáznegyven) korona lakpénzzel, évi 60 (hatvan) korona lakpénzpótlékkal és évi 100 (egyszáz) korona ruhailletménnyel javadalmazott egy könyvnyomdászsegédi állásra pályázat hirdettek.

Pályázótól megkívántatik: a magyar honosság, a magyar nyelv ismerete szóban és írásban, ép, értelmes testalkat, s a könyvnyomdász teendőkből való jártasság. Az 1873. évi II. törvények értelmében polgári alkalmazásra jogosító igazolvánnyal ellátott altisztek elsőbbségi igényével bírnak.

A sajtókezelőg írott pályázati kérvények a m. kir. honvédelmi miniszterium elnöki osztályánál bezárólag 1907. évi június hó 20-ig.

A szamosvölgyi vasút részvénytársaságnál 520 korona fizetéssel javadalmazott egy pályafejti állás. Természeti benyegyeruházat.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Egy havi próbaszolgálat. Vasúti óri vizsga; továbbá egy pályafelügyelő gyakornoki és négy állomásfelügyelő gyakornoki állás.

A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyelő gyakornoki állás 2 kor. 40 fillér, az állomásfelügyelő gyakornoki állás pedig 2 korona napibérral van járadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Hat havi próbaszolgálat. Ezeket kivül:

pályafelügyelő vizsga (csak műszaki csapatoknál kiképzett altszekték pályázhatnak, illetőleg távirtdai, forgalmi és kereskedelmi vizsga.

Kérvények a Szamosalmi vasút igazgatóságához (Dés) 1907. évi június hó 20-ig.

Egy irnoki állás a gödöllői járásbírósnál. Fizetés 1400 korona. Törvényszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pestvidéki törvényszék elnökéhez 1907. évi június hó 15-ig.

Egy hivatalsszolgái állás a győri pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a győri pénzügyigazgatósághoz 1907. évi június hó 15-ig.

Egy irodatiszti állás a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatósághoz 1907. évi június hó 30-ig.

Egy alispáni tisztii huszári állás Zólyom vármegyénél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 200 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Zólyom vármegye alispánjához 1907. évi június hó 20-ig.

Egy hivatalsszolgái állás Jász-Nagykun-Szolnok vármegyénél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 200 korona. Ruhailletmény. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Jász-Nagykun-Szolnok vármegye alispánjához 1907. évi június hó 20-ig.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

A vonatok indulása Budapest nyugoti p. u.-ról.

		Délelőtt			Délután				
vonat-szám	óra	perc	vonat név	vonat-szám	óra	perc	vonat név	hová	hová
102	1 00		kelest. (Wien, Páris, expr.) Ostende, London	8704	12 05		szv.	Czegléd, Szolnok	
146	5 45		szv. Rákospalota-Újpest	156	12 15		szv.	Rákospalota-Újpest	
713a	5 50		szv. Szegeď, Szolnok	138	12 25		szv.	Nagymaros	
132	6 00		szv. Érsekújvár	4108	12 40		szv.	Dorog	
150	6 15		szv. Gőd	158	1 10		szv.	Dunakeszi-Alag	
6502	6 40		szv. Lajosmizse, Kecskenmet	4114	1 05		szv.	Piliscsaba	
4102	6 45		szv. Esztergom	126	1 15		szv.	Párkány-Nána	
148	6 50		szv. Rákospalota-Újpest	160	1 20		szv.	Bukarest, Bázis	
1404	7 20		gyv. Zsolna, Berlin	704	1 25		gyv.	Bukarest, Bázis	
104	8 05		szv. Wien	120	1 30		szv.	Érsekújvár	
152	8 05		szv. Dunakeszi-Alag	104	1 40		szv.	Esztergom	
712	8 20		szv. Temesvár, Kárányos, Bázis	720	1 45		szv.	Czegléd	
134	8 50		szv. Nagymaros	8504	2 50		szv.	Lajosmizse, Kecskenmet	
4110 ¹⁾	9 05		szv. Piliscsaba	106	3 00		gyv.	Wien, Páris	
116	9 20		szv. Wien, Berlin	170 ²⁾	3 20		szv.	Rákospalota-Újpest	
164	9 35		szv. Rákospalota-Újpest	182	4 15		szv.	Nagymaros	
708	9 40		gyv. Bukarest, Bázis	130	4 25		szv.	Nagymaros	
6508	11 15		szv. Lajosmizse, Kecskenmet	716	4 30		szv.	Szegeď	
150a	11 25		szv. Rákospalota-Újpest	108	5 15		szv.	Wien	
136 ³⁾	11 35		szv. Nagymaros	138	5 20		szv.	Nagymaros	
8704a	11 55		szv. Czegléd	164	6 10		szv.	Rákospalota-Újpest	
				124	6 20		szv.	Párkány-Nána	
				722	6 30		szv.	Czegléd	
				9106	6 40		szv.	Esztergom	
				9106	6 45		szv.	Lajosmizse, Zsolna, Berlin	
				1406 ⁴⁾	6 55		szv.	Pozsony, Wien ⁵⁾	
				710	7 00		szv.	Bukarest, Bázis	
				166	7 15		szv.	Rákospalota-Újpest	
				132 ⁶⁾	7 50		szv.	Vác, (Nagymaros ⁴⁾)	
				140 ⁷⁾	8 00		szv.	Vác	
				168	8 30		szv.	Rákospalota-Újpest	
				118	10 00		szv.	Wien, Páris	
				706	10 10		szv.	Szegeď, Bázis, (Bukarest)	
				408	10 30		szv.	Zsolna, Berlin	
				714	10 35		szv.	Kiskunfélegyháza	
				172 ⁸⁾	11 00		szv.	Rákospalota-Újpest	
				902 ⁹⁾	11 20		kelest.	(Belgrad,	
							kelest.	(Konstantinápoly	
							kelest.	(Bukarest,	
							kelest.	(Konstantinápoly	

A vonatok indulása Buda-Császárfürdőről

4002	6 14	szv.	Esztergom	4008	12 20	szv.	Dorog
4010 ⁹⁾	8 54	szv.	Piliscsaba	4014 ¹⁾	1 55	szv.	Piliscsaba
				4004	2 30	szv.	Esztergom
				4006	6 30	szv.	Esztergom

A vonatok érkezése Budapest nyugoti p. u.-ra.

		Délelőtt			Délután				
vonat-szám	óra	perc	vonat név	vonat-szám	óra	perc	vonat név	honnan	honnan
701 ¹⁾	12 50		kelest. (Konstantinápoly	155 ²⁾	12 05		szv.	Rákospalota-Újpest	
			expr. Bukarest	156	12 05		szv.	Bukarest, Bázis	
141	4 18		szv. Rákospalota-Újpest	703	1 15		szv.	Nagymaros	
143	5 35		szv. Dunakeszi-Alag	138	1 20		szv.	Nagymaros	
721	5 45		szv. Czegléd	709	1 20		szv.	Dunakeszi-Alag	
8505	6 00		szv. Lajosmizse	137	1 40		szv.	Rákospalota-Újpest	
4701	6 15		szv. Szolnok, Czegléd	159	3 05		szv.	Rákospalota-Újpest	
145	6 25		szv. Rákospalota-Újpest				szv.	Kecskenmet	
1407	6 35		szv. Berlin, Zsolna	6507	3 15		szv.	Lajosmizse	
217	7 05		szv. Párkány-Nána	127	3 35		szv.	Nagymaros	
709	7 15		szv. (Bukarest,	169 ³⁾	4 05		szv.	Rákospalota-Újpest	
4107	7 25		szv. Bázis	6703	4 15		szv.	Szolnok, Czegléd	
147	7 35		szv. Dorog	4103	4 30		szv.	Esztergom	
117	7 45		szv. Rákospalota-Újpest	161	5 10		szv.	Rákospalota-Újpest	
6501	7 50		szv. Kecskenmet	135	5 45		szv.	Nagymaros	
149	7 55		szv. Lajosmizse	707	6 30		szv.	Wien, Berlin	
151 ⁴⁾	8 10		szv. Gőd	163	6 50		szv.	Bukarest, Bázis	
713	8 20		szv. Nagymaros	165	7 00		szv.	Rákospalota-Újpest	
4101	8 35		szv. Kiskunfélegyháza	714	7 10		szv.	Wien	
123	8 45		szv. Esztergom	137	7 10		szv.	Temesvár, Bázis	
151	9 10		szv. Párkány-Nána	4109 ⁵⁾	8 10		szv.	Nagymaros	
705	9 15		szv. Szeged	165	8 20		szv.	Rákospalota-Újpest	
4103	9 25		szv. (Wien, Zsolna,	125	8 45		szv.	Párkány-Nána	
				107	9 05		szv.	Wien	
153	10 20		szv. Rákospalota-Újpest	4106	9 15		szv.	Esztergom	
176	10 40		szv. Szegeď	710a ⁶⁾	9 20		szv.	Szolnok, Czegléd	
119	10 50		szv. Érsekújvár	1405	9 45		szv.	Berlin, Zsolna	
				6503	9 50		szv.	Kecskenmet, Lajosmizse	
				4112 ⁷⁾	10 05		szv.	Piliscsaba	
				167	10 15		szv.	Rákospalota-Újpest	
				139 ⁸⁾	10 20		szv.	Vác	
				129	10 45		szv.	Nagymaros	
				723	10 50		szv.	Szegeď	
				901 ⁹⁾	10 55		kelest.	(Konstantinápoly	
							kelest.	(Belgrad,	
							kelest.	(London, Ostende,	
							kelest.	(Páris, Wien	
							szv.	Érsekújvár	
							szv.	Rákospalota-Újpest	

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

4007	7 17	szv.	Dorog	4003	4 29	szv.	Esztergom
4001	8 45	szv.	Esztergom	4009 ⁶⁾	8 19	szv.	Piliscsaba
				4005	9 02	szv.	Esztergom
				4013 ⁹⁾	10 15	szv.	Piliscsaba